

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ**

**Ομιλία της Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας
Δρος Αθηνάς Μιχαηλίδου
στην τελετή αναγόρευσής της σε Επίτιμη Διδάκτορα του Τμήματος Επιστημών
της Εκπαίδευσης και Κοινωνικής Εργασίας του Πανεπιστημίου Πατρών**

**Τετάρτη, 24 Σεπτεμβρίου 2025, ώρα 11 π.μ.,
Αίθουσα Τελετών «Οδυσσέας Ελύτης»
(Κτίριο Διοίκησης Πανεπιστημίου Πατρών)**

Με βαθιά συγκίνηση στέκομαι σήμερα ενώπιόν σας, σε αυτόν τον χώρο της επιστήμης και της δημιουργίας. Η αναγόρευσή μου σε Επίτιμη Διδάκτορα του Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Κοινωνικής Εργασίας του Πανεπιστημίου Πατρών, αποτελεί ύψιστη τιμή, η οποία ξεπερνά το πρόσωπό μου και αγγίζει την πατρίδα μου, την Κύπρο.

Δεν πρόκειται μόνο για μια προσωπική διάκριση και έτσι την έχω εκλάβει. Είναι μια αναγνώριση της δύναμης της Παιδείας, των ανθρώπων της εκπαίδευσης, των εκπαιδευτικών που κάθε μέρα ανάβουν τη σπίθα της γνώσης στις τάξεις, των μαθητών και μαθητριών που παλεύουν με την περιέργεια, με την αγωνία, αλλά και με την ελπίδα. Είναι μια τιμή που αφορά στους πανεπιστημιακούς και τους ερευνητές που σπρώχνουν τα όρια του δυνατού, που μετατρέπουν την απορία σε απάντηση και το ερώτημα σε δρόμο ανακάλυψης.

Στέκομαι εδώ ως άνθρωπος που υπήρξα και εργάστηκα στον χώρο της εκπαίδευσης επί τρεις και πλέον δεκαετίες. Κι όμως, οι συνθήκες, με οδήγησαν στο να μετατρέψω αυτήν την πορεία σε πολιτική ευθύνη, αναλαμβάνοντας το χαρτοφυλάκιο της Υπουργού της Παιδείας, του Αθλητισμού και της Νεολαίας στο τόπο μου, εδώ και δύομιση χρόνια. Και τότε κατάλαβα πως το όραμα για να γίνει πράξη, χρειάζεται όχι μόνο γνώση, αλλά και τόλμη. Έζησα την παιδεία από πολλές θέσεις: ως δασκάλα, ως εκπαιδεύτρια, ως ερευνήτρια, ως πανεπιστημιακός, ως τεχνοκράτης. Έμαθα ότι η πολιτική έχει αξία μόνο όταν γίνεται πράξη της γνώσης. Όταν δεν περιορίζεται σε διακηρύξεις, αλλά μεταφράζεται σε έργα που αλλάζουν τη ζωή των ανθρώπων.

Η ανάληψη της πολιτικής ευθύνης στο Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας της Κύπρου αποτελεί για μένα μια τομή. Μετατράπηκα από άνθρωπος της παιδαγωγικής, των μελετών, των ερευνών, των εισηγήσεων πολιτικής, σε φορέα πολιτικών αποφάσεων. Είναι μια δύσκολη μετάβαση.

Ήξερα απ' την αρχή πως έμπαινα σε έναν χώρο όπου συνυπάρχουν ο διάλογος και η αντιπαράθεση, η ανάγκη για όραμα αλλά και οι περιορισμοί της μικροπολιτικής. Ήταν όμως και η στιγμή που ένιωσα ότι έπρεπε να δοκιμάσω να κάνω πράξη όσα πίστευα βαθιά. Ότι η Παιδεία μπορεί να αλλάξει, όχι μόνο το σχολείο, αλλά και την κοινωνία μας.

Σε κάθε μου βήμα, θυμάμαι τον λόγο του Σωκράτη: «Δεν μπορώ να διδάξω τίποτα σε κανέναν. Μπορώ μόνο να τον κάνω να σκεφτεί». Αυτό είναι και το καθήκον μας. Να καλλιεργούμε μυαλά που σκέφτονται, που αμφισβητούν, που ονειρεύονται.

Ευχαριστώ θερμά το Πανεπιστήμιο Πατρών για την τιμή και για την ευκαιρία να αναφέρουμε σήμερα, όχι μόνο όσα έγιναν, αλλά κυρίως όσα μπορούμε να κάνουμε μαζί. Ελλάδα και Κύπρος μοιραζόμαστε γλώσσα, πολιτισμό, μνήμη και προοπτική. Στην κοινή μας πορεία, τα πανεπιστήμια είναι οι γέφυρες που δεν καταρρέουν ποτέ. Είναι οι χώροι όπου καλλιεργείται η σκέψη και η ελευθερία, όπου γεννιούνται οι ιδέες που καθορίζουν το μέλλον.

Η Παιδεία είναι ο καθρέφτης μιας κοινωνίας. Στο βάθος της αντανακλώνται οι αξίες, οι αντοχές και τα όνειρά μας. Η Παιδεία είναι το μέτρο της προόδου, το θεμέλιο της δημοκρατίας, η γέφυρα που ενώνει παρελθόν, παρόν και μέλλον. Δεν είναι ένα απλό εργαλείο γνώσης. Είναι ο τρόπος με τον οποίο μια κοινωνία καθορίζει το ποιοι είμαστε και πού θέλουμε να πάμε. Ναι, η Παιδεία είναι το οξυγόνο του έθνους.

Από την αρχαιότητα, ο ελληνικός πολιτισμός συνέδεσε την Παιδεία με την αρετή. Ο Πλάτωνας μίλησε για την «στροφή της ψυχής προς το φως», για την εσωτερική πορεία του ανθρώπου από το σκοτάδι της άγνοιας στην αλήθεια. Ο Αριστοτέλης είδε στην Παιδεία την καλλιέργεια της αρετής στο δημόσιο βίο, την εκπαίδευση του πολίτη ώστε να είναι χρήσιμος στο κοινό καλό. Ο Ισοκράτης τόνιζε πως «Έλληνες καλούνται όσοι μετέχουν της ελληνικής παιδείας». Αυτή η φράση μάς θυμίζει ότι η Παιδεία είναι η πραγματική ταυτότητα ενός λαού. Αυτές οι ιδέες δεν είναι μουσειακές. Είναι πυξίδες για τη σύγχρονη εκπαιδευτική πολιτική.

Η Παιδεία που οραματιζόμαστε δεν νοείται χωρίς ήθος. Σημαίνει σεβασμό στον άλλον, αλληλεγγύη, υπευθυνότητα, επιμέλεια, ελευθερία σκέψης. Είναι η παιδεία που ενθαρρύνει την εξέταση των πραγμάτων, την αμφισβήτηση, την κριτική, την αναζήτηση. Είναι η παιδεία που δεν φοβάται την αλήθεια, επειδή ξέρει να την αναζητά με επιχειρήματα, με δεδομένα, με επιστημονικές μεθόδους και με ανοιχτό πνεύμα.

Η ελληνική γλώσσα είναι το σπίτι αυτής της παιδείας. Είναι η γλώσσα που γέννησε τη φιλοσοφία, τη δημοκρατία, την επιστήμη, την ποίηση, το θέατρο. Η ελληνική γλώσσα, φορέας ταυτότητας και αξιών, κρατάει ζωντανό το νήμα της ιστορίας. Είναι η γλώσσα που τραγούδησε την ελευθερία και αποτύπωσε την αγωνία του ανθρώπου για δικαιοσύνη. Είναι η γλώσσα που

ενώνει Ελλάδα και Κύπρο, και μας δίνει το προνόμιο να ζούμε σε ένα πολιτισμό που μεταδίδεται από γενιά σε γενιά. Η ελληνική γλώσσα είναι αδιαπραγμάτευτα η πατρίδα που κουβαλάμε παντού.

Στην Κύπρο, αυτή η γλώσσα έχει ρίζες βαθιές και κλαδιά που αγγίζουν τον ορίζοντα. Με αυτήν ονειρεύονται τα παιδιά μας, μ' αυτήν ερμηνεύουμε τον κόσμο. Και όπως θα έλεγε ο Καβάφης, η πορεία μας δεν ορίζεται μόνο από τον προορισμό, αλλά από τον τρόπο που ταξιδεύουμε. Η Παιδεία είναι αυτό το ταξίδι που δεν τελειώνει ποτέ.

Ως η κοινή αφετηρία των ανθρώπων, η Παιδεία είναι και κοινωνικό συμβόλαιο. Συνδέει γενιές, μεταβιβάζει μνήμη, ανοίγει δρόμους για τις επόμενες. Όταν μιλάμε για μεταρρύθμιση, μιλάμε για τη συνέχεια αυτού του συμβολαίου. Για τη δέσμευση ότι θα παραδώσουμε στα παιδιά μας ένα σύστημα δικαιότερο, ουσιαστικότερο και πιο ανθρώπινο. Γιατί, όπως εξάίρετα το διατύπωσε ο Ελύτης, «αν αποσυνθέσεις την Ελλάδα, στο τέλος θα δεις να σου απομένουν μια ελιά, ένα αμπέλι κι ένα καράβι. Η ερμηνεία είναι σχέδιο πορείας και σημαίνει «με άλλα τόσα την ξαναφτιάχνεις». Έτσι κι η παιδεία. Με λίγα θεμέλια, μπορεί να ξανακτίσει την κοινωνία.

Με αυτό το όραμα ξεκίνησα. Να δώσουμε πρόσθετη αξία και βάθος στην κοινωνική νοημοσύνη. Να δημιουργήσουμε το υπόβαθρο για τους πολίτες που θα κυβερνούν την χώρα μας στα επόμενα χρόνια. Να αναβαθμίσουμε δομές και διαδικασίες και να δώσουμε υπόσταση και περιεχόμενο ποιότητας στην εκπαιδευτική πολιτική. Αυτό υπογράφει το πρόγραμμα της διακυβέρνησής μας. Αυτό είναι το δικό μου προσωπικό στοίχημα. Να δημιουργήσουμε την αφετηρία που θα διευρύνει τους ορίζοντες του εκπαιδευτικού συστήματος, των εκπαιδευτικών και των παιδιών. Και ναι, έχουμε ήδη αρχίσει.

Η μεταρρύθμιση που υλοποιούμε στην Κύπρο δεν είναι μια αποσπασματική αλλαγή. Είναι μια οριζόντια τομή που διαπερνά όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, αγγίζει κάθε τάξη, κάθε σχολική μονάδα, κάθε οικογένεια. Δεν είναι μόνο εκπαιδευτική. Είναι κοινωνική, πολιτιστική και οικονομική. Γιατί το σχολείο είναι η καρδιά της κοινωνίας.

Έχουμε ένα θεμελιώδη στόχο. Να περάσουμε από την απλή μετάδοση γνώσης στη δημιουργία πολιτών που έχουν δεξιότητες, αξίες και όραμα. Διαβιούμε σε μια εποχή που δεν αρκεί να ξέρεις. Πρέπει να μπορείς να σκέφτεσαι, να συνεργάζεσαι, να στέκεσαι απέναντι στο άγνωστο με θάρρος και κρίση.

Αυτός είναι ο πυρήνας της επανατοποθέτησης του δημόσιου σχολείου. Από το γνωσιοκεντρικό σχολείο, όπου η αποστήθιση συχνά πνίγει τη δημιουργικότητα, στο σχολείο των δεξιοτήτων, όπου κάθε παιδί θα έχει χώρο να αναπτύξει την κριτική του σκέψη, τη φαντασία του, τη συνεργατικότητα και την ενσυναίσθησή του.

Γι' αυτό επικαιροποιούμε τα Αναλυτικά Προγράμματα. Μειώνουμε την άσκοπη ύλη, για να δώσουμε στα παιδιά τον χρόνο να ερευνήσουν, να πειραματιστούν, να δουλέψουν σε ομάδες, να θέσουν ερωτήματα. Θέλουμε δημιουργικές εργασίες και καινοτόμες προσεγγίσεις. Θέλουμε τα παιδιά να μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν.

Στα μαθήματα εισάγουμε την ψηφιακή επάρκεια, τη χρηματοοικονομική παιδεία, την αγωγή του πολίτη, την περιβαλλοντική συνείδηση. Θέματα που δεν είναι απλώς γνώσεις, αλλά δεξιότητες ζωής.

Γιατί ένα παιδί που ξέρει να διαχειρίζεται τα οικονομικά του, να προστατεύει το περιβάλλον, να σέβεται τα δικαιώματα, να συμμετέχει ενεργά στην κοινότητα, είναι ένας πολίτης έτοιμος για τις προκλήσεις του 21ου αιώνα.

Η μεταρρύθμιση που υλοποιούμε έχει προσανατολισμό. Γι' αυτό έχουμε εντάξει στον πυρήνα της την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού και του εκπαιδευτικού έργου. Όχι ως τιμωρητικός μηχανισμός, αλλά ως μοχλός προόδου. Η αξιολόγηση δίνει στον εκπαιδευτικό την ανατροφοδότηση που χρειάζεται για να βελτιωθεί, να εμπνεύσει, να δημιουργήσει. Παράλληλα, δίνει στο σχολείο την εικόνα της πορείας του. Είναι το εργαλείο που διασφαλίζει ότι το σύστημα προχωρεί μπροστά.

Όπως ένας γιατρός δεν μπορεί να θεραπεύσει χωρίς διάγνωση, έτσι κι ένα σχολείο δεν μπορεί να βελτιωθεί χωρίς αξιολόγηση. Με επιμόρφωση, στήριξη και εργαλεία, δίνουμε στους εκπαιδευτικούς τα μέσα να γίνουν καλύτεροι. Γιατί η ποιότητα της διδασκαλίας είναι ο πιο καθοριστικός παράγοντας για την επιτυχία των παιδιών μας.

Ωστόσο, καμία μεταρρύθμιση δεν μπορεί να είναι επιτυχημένη αν αφήνει πίσω της τα παιδιά. Γι' αυτό το συμπεριληπτικό σχολείο είναι η μεγάλη μας δέσμευση. Τα παιδιά με αναπηρίες και μαθησιακές δυσκολίες έχουν δικαίωμα σε εξατομικευμένη στήριξη, σε εκπαιδευτικό προσωπικό που να γνωρίζει πώς να τα στηρίζει, σε σχολικές αίθουσες προσβάσιμες και φιλόξενες. Η συμπερίληψη δεν είναι χάρη. Είναι δικαίωμα. Είναι δείκτης πολιτισμού.

Η κοινωνία μας θα κριθεί από το πώς στηρίζει τα πιο ευάλωτα μέλη της. Ένα σχολείο που δεν αποκλείει κανέναν, είναι ένα σχολείο που δίνει θετικό πρόσημο στη ζωή κάθε παιδιού. Που του λέει: «έχεις αξία, έχεις θέση, έχεις μέλλον».

Και το μέλλον έχει ανάγκη από δίκτυ προστασίας. Δεν μπορεί να υπάρξει μάθηση εκεί όπου κυριαρχεί ο φόβος. Γι' αυτό το ασφαλές σχολείο είναι βασικός μας στόχος.

Επενδύουμε στην πρόληψη, στη σχολική ψυχοκοινωνική στήριξη, στη διαμεσολάβηση συγκρούσεων. Θέλουμε σχολεία όπου καλλιεργείται η κουλτούρα του σεβασμού, της αποδοχής, της ειρηνικής συνύπαρξης. Θέλουμε να ξεριζώσουμε τον ρατσισμό και την παραβατικότητα όχι μόνο με κανονισμούς, αλλά με εμπειρίες που μαθαίνουν στα παιδιά την ενσυναίσθηση και την αλληλεγγύη.

Όπως έγραψε ο Ρίτσος: «Κι αν δεν μπορέσουμε να κάνουμε τον κόσμο καλύτερο, μπορούμε τουλάχιστον να κάνουμε τα παιδιά μας να ονειρεύονται».

Τα παιδιά μας είναι το μέλλον και η δική μας ευθύνη είναι να τους δίνουμε τα εφόδια για να το διαμορφώσουν. Γι' αυτό δώσαμε υπόσταση στο ψηφιακό σχολείο. Δεν αντικαθιστούμε τον εκπαιδευτικό, τον ενισχύουμε. Η τεχνολογία είναι εργαλείο, όχι αυτοσκοπός.

Αναβαθμίζουμε τις υποδομές, αναπτύσσουμε πλατφόρμες συνεργασίας σχολείου–οικογένειας–Υπουργείου, επιμορφώνουμε εκπαιδευτικούς στις παιδαγωγικές χρήσεις της Τεχνητής Νοημοσύνης, της ρομποτικής, των ψηφιακών μέσων. Στόχος μας είναι η ουσιαστική μάθηση, ο ψηφιακός γραμματισμός με ήθος και κριτήριο. Θέλουμε τα παιδιά μας να είναι ενεργοί χρήστες, δημιουργοί περιεχομένου, καινοτόμοι, ερευνητές. Έτσι, το σχολείο γίνεται χώρος όπου η τεχνολογία συναντά τον ανθρωπισμό.

Έχοντας τον άνθρωπο στο επίκεντρο είναι μια αξία μεγέθους για την εκπαίδευση. Είναι ζωτικό συστατικό για την κοινωνική κουλτούρα της κάθε επόμενης γενιάς. Γι' αυτό δημιουργούμε συνθήκες για ένα σχολείο ανοικτό. Να συνδέεται με την οικογένεια, με τον πολιτισμό, με την αγορά εργασίας, με την οικονομία. Να μπορεί να είναι ο κόμβος της κοινωνίας.

Γιατί η κοινωνία μας αφορά και είναι αναγκαίο να συγχρονιζόμαστε με τα δεδομένα και την λειτουργία της. Σε αυτή τη βάση σκέψης ενισχύσαμε το ολοήμερο σχολείο. Για να δώσουμε διέξοδο στις οικογένειες αλλά κυρίως για να δώσουμε διέξοδο και εφελτήριο στις δυνατότητες των παιδιών. Το άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία είναι ένα ακόμη καθημερινός στόχος στον οποίο επενδύουμε.

Η εκπαίδευση είναι επένδυση. Ένα σύγχρονο σχολείο τροφοδοτεί την οικονομία με δεξιότητες υψηλής ζήτησης. Μέσα από την τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση, την αξιοποίηση της τεχνολογίας και τη σύνδεση με την καινοτομία, προετοιμάζουμε τους νέους και τις νέες για έναν κόσμο που αλλάζει.

Η γνώση που γίνεται πράξη, η εκπαίδευση που γίνεται εργαλείο ανάπτυξης, είναι η βάση για μια κοινωνία δικαιότερη και πιο δημιουργική.

Ξέρετε, η εποχή που ζούμε δεν μας δίνει περιθώρια για συμβιβασμούς. Θέλουμε σχολεία απαιτητικά αλλά δίκαια. Σχολεία που δίνουν ευκαιρίες σε όλους και ζητούν προσπάθεια από όλους.

Η αριστεία δεν είναι προνόμιο λίγων. Οφείλουμε να την μετατρέψουμε σε συλλογική συνείδηση. Αυτό προϋποθέτει την έμπρακτη υιοθέτηση αξιών, όπως η δικαιοσύνη, η ενθάρρυνση, η προσδοκία. Και απαιτεί τη συμμετοχή όλων: μαθητών, εκπαιδευτικών, γονέων, κοινωνίας.

Η μεταρρύθμιση της παιδείας είναι συλλογικό έργο. Δεν είναι έργο ενός Υπουργείου ή μιας κυβέρνησης. Είναι έργο μιας κοινωνίας που θέλει να προχωρήσει μπροστά.

Με αυτό τον προσανατολισμό, Ελλάδα και Κύπρος πορευόμαστε, έχοντας έναν κοινό πνευματικό τόπο. Δεν μας ενώνει μόνο η γλώσσα, αλλά και οι μνήμες, οι αγώνες, οι αξίες. Μας ενώνει η ιστορία. Μας ενώνει η ορθοδοξία του μέτρου και της αρετής. Ο κοινός μας πολιτισμός είναι η κιβωτός μέσα στην οποία μεγαλώνουν γενιές ανθρώπων που μοιράζονται την ίδια κληρονομιά και τις ίδιες ευθύνες.

Η Πάτρα, σήμερα, γίνεται τόπος έμπνευσης. Σήμερα, εδώ, τιμάται η Κύπρος μέσα από την ιδιότητα ενός ανθρώπου. Στην ουσία τιμάται η κοινή μας προσπάθεια να κρατήσουμε την Παιδεία ψηλά.

Οι δεσμοί Ελλάδας και Κύπρου στην εκπαίδευση είναι ισχυροί. Χιλιάδες Κύπριοι σπούδασαν και σπουδάζουν στα ελληνικά πανεπιστήμια, κουβαλώντας πίσω στην πατρίδα γνώση, εμπειρίες, σχέσεις ζωής. Αντίστοιχα, πανεπιστήμια της Κύπρου συνεργάζονται στενά με πανεπιστήμια της Ελλάδας, σε ερευνητικά προγράμματα, σε ακαδημαϊκές ανταλλαγές, σε κοινές δράσεις πολιτισμού και καινοτομίας. Αυτό θέλουμε να το ενισχύσουμε. Θέλουμε περαιτέρω συνεργασίες ουσίας, κοινές δράσεις παιδαγωγικής και κοινωνικής καινοτομίας. Θέλουμε μια γέφυρα απρόσκοπτης διάδρασης, που θα μεταφέρονται ιδέες, άνθρωποι και όνειρα. Η συνεργασία αυτή δεν είναι τυπική. Είναι ξεκάθαρα υπαρξιακή. Όπως οι ρίζες και τα

κλαδιά του ίδιου δέντρου, έτσι και η Παιδεία Ελλάδας–Κύπρου τρέφεται από το ίδιο έδαφος και απλώνεται προς τον ίδιο ουρανό.

Με τα πανεπιστήμια μας να έχουν ρόλο πρωταγωνιστικό σε αυτόν τον σκοπό. Τα πανεπιστήμια είναι οι γέφυρες γνώσης που συνδέουν τους λαούς. Είναι φυτώρια επιστήμης, αλλά και εργαστήρια δημοκρατίας. Στους πανεπιστημιακούς χώρους εκπαιδεύονται οι αυριανοί επιστήμονες, οι αυριανοί πολίτες, αλλά και οι αυριανοί θεσμικοί ηγέτες. Εκεί μαθαίνουμε όχι μόνο να ερευνούμε, αλλά και να συνεργαζόμαστε, να σεβόμαστε την αλήθεια, να αναλαμβάνουμε ευθύνη.

Τα πανεπιστήμια, λοιπόν, είναι φάροι. Και η αποστολή τους δεν είναι μόνο να φωτίζουν τα μυαλά, αλλά και να δείχνουν δρόμους για το πώς μπορούμε να ζήσουμε καλύτερα μαζί. Όπως έγραψε ο Ελύτης: «Το μέλλον δεν θα 'ρθει από μονάχο του... αν δεν πάρουμε μέτρα κι εμείς».

Εμείς, που η ιστορία μας ανέθεσε να αναμετρηθούμε με το ανάστημα της. Η Κύπρος, ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που οικοδομεί θεσμούς, επενδύει στη γνώση, αγωνίζεται για πρόοδο και ευημερία, παραμένει το μοναδικό κράτος μέλος που βιώνει την κατοχή. 51 χρόνια μετά την εισβολή, η παρουσία ξένων στρατευμάτων και ο εκτοπισμός χιλιάδων ανθρώπων συνιστούν συνεχιζόμενη παραβίαση του διεθνούς δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η μνήμη της κατοχής δεν είναι απλώς ιστορικό γεγονός. Είναι θεσμική υποχρέωση. Είναι η βάση πάνω στην οποία θεμελιώνουμε την απαίτησή μας για δικαιοσύνη. Η Κύπρος δεν θα πάψει να διεκδικεί λύση δίκαιη, βιώσιμη και λειτουργική, σύμφωνη με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών.

Σε αυτόν τον αγώνα η Παιδεία έχει κομβικό ρόλο. Γιατί διαμορφώνει πολίτες με επίγνωση, με αίσθηση της Ιστορίας, με δημοκρατικό ήθος. Γιατί μόνο μέσα από την καλλιέργεια των νέων γενεών μπορούμε να αποτρέψουμε τη λήθη και να στηρίξουμε τον αγώνα για ελευθερία.

Η Κύπρος αντιστέκεται. Η Κύπρος ζητά δικαιοσύνη. Και η δικαιοσύνη αυτή δεν είναι μόνο εθνικό αίτημα. Είναι ευρωπαϊκό και διεθνές ζήτημα αρχών. Είναι η υπεράσπιση της διεθνούς νομιμότητας, της ειρήνης και των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Η μνήμη γίνεται δύναμη, η αντίσταση γίνεται δημιουργία, και το όραμα παραμένει καθαρό. Μια Κύπρος ελεύθερη, ενωμένη, δίκαιη. Μια Κύπρος που θα μπορεί να προσφέρει στις επόμενες γενιές αυτό που τους αξίζει. Πατρίδα χωρίς κατοχή, κοινωνία χωρίς διαχωρισμούς, μέλλον με ειρήνη και ανάπτυξη.

Κυρίες και κύριοι,

Κατάγομαι από μια κατεχόμενη πόλη, την Κερύνεια της Κύπρου. Κουβαλώ και θα κουβαλώ μέσα μου, θύμησες, μυρωδιές, ήχους και εικόνες μιας ανολοκλήρωτης παιδικής ηλικίας. Η παιδική μου ηλικία καθορίστηκε από τα βιώματα της προσφυγιάς αλλά και την αξιοπρέπεια των κυπρίων να αναγεννηθούν από τις στάχτες του πολέμου.

Μεγάλωσα σε μια πόλη, την Λευκωσία, που παραμένει ακόμη μοιρασμένη και σε μια χώρα που πέτυχε πολλά σε λίγες μόνο δεκαετίες. Κάπως έτσι έμαθα, πως στο αποτέλεσμα φτάνεις, μόνο όταν ξεπερνάς τον εαυτό σου.

Η δική μου διαδρομή υπήρξε απλή, σιωπηλή, με πολλά στάδια μάθησης. Σε αίθουσες διδασκαλίας, στην έρευνα, σε επιτροπές σχεδιασμού. Έζησα από κοντά τις αγωνίες των μαθητών, τις προσδοκίες των γονιών, τους αγώνες των εκπαιδευτικών. Έμαθα ότι οι μεγάλοι μετασχηματισμοί δεν γίνονται με συνθήματα, αλλά με επιμονή, με συνέπεια, με τεκμηρίωση, με πίστη στον άνθρωπο.

Για 35 χρόνια υπηρέτησα την εκπαίδευση με την ιδιότητα μου ως εκπαιδευτικός και τεχνοκράτης. Είδα από μέσα τις αδυναμίες του συστήματος, αλλά και τις τεράστιες δυνατότητές του. Έμαθα πως καμία μελέτη, καμία θεωρία, καμία στατιστική δεν έχει αξία αν δεν συναντά την πραγματική ζωή των παιδιών στην τάξη.

Όταν μου ζητήθηκε να αναλάβω το Υπουργείο Παιδείας, ήξερα πως αυτό σήμαινε υπέρβαση. Χωρίς κομματικό παρελθόν, χωρίς τις άμυνες και τα εργαλεία της πολιτικής, έπρεπε να στηριχτώ στη γνώση και στο ήθος. Έπρεπε να υπερασπιστώ την παιδεία απέναντι στη μικροπολιτική, να προστατεύσω το όραμα από τον θόρυβο, να επιμείνω στην ποιότητα ακόμα κι όταν το κόστος είναι υψηλό.

Στη διαδρομή αυτή δεν ήμουν ποτέ μόνη. Με συντρόφεψαν δάσκαλοι που μου έμαθαν να ακούω, μαθητές που μου έμαθαν να ελπίζω, γονείς που μου θύμισαν τι σημαίνει εμπιστοσύνη, φίλοι συνοδοιπόροι. Και όταν χρειάστηκε, επέλεξα τον δρόμο αυτό. Να πω την αλήθεια, να αλλάξω πορεία, να επανεκτιμήσω βεβαιότητες.

Όπως έγραψε ο Κώστας Μόντης: «Δεν έφταιξα εγώ, φταίει το φως που με βρήκε έτοιμο». Έτσι ένιωσα κι εγώ. Ότι η στιγμή ήρθε όταν ήμουν έτοιμη να αναλάβω την ευθύνη. Και γι' αυτό ευχαριστώ τον ΠτΔ για την εμπιστοσύνη του.

Αν κάτι θέλω να αφήσω πίσω μου, είναι ένα σχολείο που κάνει τα παιδιά χαρούμενα. Ένα σχολείο που καλλιεργεί δεξιότητες και χαρακτήρα, που κτίζει αυτοπεποίθηση και καλοσύνη. Ένα σχολείο που δίνει φτερά, όχι μόνο πτυχία.

Αυτό που θέλω να καταγραφεί στην δική μου περίοδο ευθύνης στην Παιδεία της Κύπρου, δεν είναι λίστα έργων και αριθμών. Είναι ανθρώπινες ιστορίες. Είναι το παιδί που βρήκε έναν δάσκαλο να το πιστέψει. Είναι η μαθήτρια που ανακάλυψε τη χαρά των μαθηματικών. Είναι ο έφηβος που έμαθε να διαχειρίζεται τον θυμό του και να συνεργάζεται. Είναι η οικογένεια που ένιωσε ότι το σχολείο είναι σύμμαχος και όχι αντίπαλος. Είναι η μαθήτρια που έχει ένα σκληρό βιογραφικό υγείας, που αρίστευσε και που στάθηκε διεκδικώντας το δικαίωμα των συμμαθητών της για ένα σχολείο πιο δίκαιο για όλους.

Θέλω τα παιδιά της Κύπρου να αισθάνονται ότι η πατρίδα τους τα σέβεται, τα προστατεύει και τα προετοιμάζει. Θέλω να μπορούν να σταθούν με αξιοπρέπεια στην Ευρώπη και στον κόσμο, κρατώντας ζωντανές τις ρίζες τους. Θέλω να αγαπούν τη γλώσσα μας, να τιμούν την ιστορία μας, αλλά να κοιτούν μπροστά με αυτοπεποίθηση.

Η μεταρρύθμιση που υλοποιούμε και οραματιζόμαστε ταυτόχρονα, είναι το πέρασμα από το μέτριο στο άριστο, από την αδράνεια στη δημιουργία. Είναι η αλλαγή νοοτροπίας. Το σχολείο να μην είναι χώρος αγωνίας και πίεσης, αλλά χώρος χαράς και δημιουργίας. Να μην είναι ένας θεσμός που περιορίζει, αλλά ένας τόπος που ελευθερώνει.

Και όταν στο μέλλον μιλήσουμε για το έργο που αφήνει πίσω της αυτή η περίοδος, δεν θέλω να μιλάμε μόνο για δείκτες έργων. Θέλω να μπορούμε να πούμε: «Αυτή ήταν η εποχή που το σχολείο ξαναβρήκε την ψυχή του».

Κυρίες και Κύριοι,

Η Παιδεία είναι το συμβόλαιο με το μέλλον. Δεν είναι έργο μιας γενιάς, αλλά όλων των γενεών. Δεν είναι έργο ενός προσώπου ή μιας κυβέρνησης, αλλά έργο μιας κοινωνίας που θέλει να προχωρήσει μπροστά.

Η Παιδεία είναι υπόσχεση προς τα παιδιά μας. Είναι η σοφία του παρελθόντος που γίνεται ευκαιρία στο παρόν και ελπίδα για το μέλλον. Δεν αρκεί να αλλάξουμε περιεχόμενο και εγχειρίδια. Οφείλουμε να αλλάξουμε νοοτροπίες. Να οικοδομήσουμε ένα σχολείο που δίνει χαρά, ένα πανεπιστήμιο που ανοίγει ορίζοντες, μια κοινωνία που εμπιστεύεται τη δύναμη της γνώσης.

Η Παιδεία δεν είναι απλώς ένας θεσμός. Είναι η ίδια η ψυχή του λαού μας. Είναι η δύναμη που δίνει ρίζες και φτερά στα παιδιά μας. Τις ρίζες για να ξέρουν ποιοι είναι και τα φτερά για να πετούν σε έναν κόσμο που αλλάζει. Είναι ο σπόρος της δημοκρατίας, το θεμέλιο της ανάπτυξης, η πηγή της ελευθερίας. Χωρίς Παιδεία δεν υπάρχει κοινωνική δικαιοσύνη, δεν υπάρχει πρόοδος, δεν υπάρχει μέλλον.

Η ευθύνη μας είναι να την κρατήσουμε ζωντανή, δυνατή, ανοικτή σε όλους. Να την κάνουμε όραμα δημιουργίας, υπόσχεση αξιοπρέπειας για κάθε παιδί. Γιατί η Παιδεία είναι το πιο μεγάλο πολιτικό έργο, αλλά και το πιο βαθιά ανθρώπινο. Είναι το μονοπάτι που οδηγεί από το σήμερα στο αύριο. Κι εμείς οφείλουμε να το φωτίσουμε.

Σας ευχαριστώ από καρδιάς για την μεγάλη αυτή τιμή. Ας συνεχίσουμε, Ελλάδα και Κύπρος, να υψώνουμε τον πήχυ της Παιδείας, ώστε κάθε παιδί να μπορεί να πει: **Το σχολείο είναι ο τόπος όπου έμαθα να γίνομαι ο καλύτερος εαυτός μου.**

Πραγματικά, σας ευχαριστώ!

